

Джек Лондон

Жага до життя

*Не все безжальний часу плин забрав,
Життя минуло не без сліду.
Хай пархом стане той, що грав —
Жага життя лишиться заповітом.*

Двоє подорожніх йшли, важко кульгаючи, схилом пагорба. Один з них, що йшов попереду, затнувся об каміння і мало не впав. Рухалися вони повільно, втомлені і слабкі, і напружені їхні обличчя були позначені виразом тієї покірності, яка є наслідком довгих страждань і поневірянь. За плечима мали важкі мішки. Наголовні ремені, закріплені на лобі, притримували ношу на шиї. Кожен з подорожніх тримав в руках рушницю.

Вони йшли зігнувшись, висунувши вперед плечі, з очима, втупленими в землю.

— Якби тільки були у нас два набої з тих, які ми сховали в нашій ямі, — сказав другий чоловік.

Його голос звучав мляво. Він говорив без жодного почуття. Перша людина, накульгуючи, переходлав струмок, що пінився між скель — вода була каламутна, молочно-вапняного кольору — і нічого другому не відповів.

Другий подорожній увійшов до струмка за першим. Вони не скинули взуття, хоча вода була крижана — така холодна, що враз пішли зашпори.

У деяких місцях вода сягала до колін, і обидва вони хиталися і втрачали рівновагу.

Подорожній, який йшов ззаду, послизнувся на камінні. Він мало не впав, але з великим зусиллям випростався, хоч гостро вигукнув від болю. Йому паморочилося у голові, і він випростав праву руку, ніби міг спертися на повітря.

Знайшовши рівновагу, він рушив уперед, але захитався і знову мало не впав. Тоді він зупинився і подивився на свого товариша, який навіть не повернув голови.

Він стояв нерухомо протягом хвилини, ніби щось обмірковуючи. Потім гукнув:

— Послухай, Білле, я вивихнув собі ногу!

Білл спроквола простував, хитаючись, вапняною водою. Він не озирнувся. Чоловік, що стояв в струмку, дивився, як перший віддаляється. Його губи трохи тремтіли, і видно було, як рухалися темно-руді вуса, що їх покривали. Він намагався змочити губи язиком.

— Білле! — гукнув він знову.

Це було бланання сильної людини, що опинилася в біді. Але Білл не повернув голову. Чоловік дивився, як супутник його йде хиткою ходою, чудернацьки накульгуючи і гойдаючись

взад і вперед. Білл піднімався відлогим схилом низького пагорба і підходив до м'якої лінії неба над схилом. Покинутий дивився на товариша, що йде, доки той не перешкутильгав верхівку і не зник за пагорбом. Тоді він перевів погляд на навколишній ландшафт і повільно охопив поглядом світ. Тільки він — цей світ — залишився йому тепер.

Сонце невиразно позначалося поблизу горизонту, майже приховане за туманом і парою, що піднімаються з долини. Ці туманні хмари здавалися густими і щільними, але були безформні і не мали обрисів.

Подорожній, спираючись на одну ногу, добув годинник.

Чотири години. І оскільки був кінець липня або початок серпня — точно він не знав дати — сонце повинно було знаходитися на північному заході. Він подивився на захід: десь там, за пустельними пагорбами, лежало Велике Ведмеже озеро. Він знав також, що в цьому напрямку Полярне коло проходить через прокляту область безплідних рівнин Канади. Струмок, в якому він стояв, був притокою Мідної річки, яка тече на північ і впадає в затоці Коронації до Північного Льодовитого океану. Він ніколи не бував там, але бачив ці місця на карті Компанії Гудзонової затоки.

Знову погляд його охопив навколишній пейзаж. То було невеселе видовище. Навкруги

змальовувалася м'яка лінія неба. Усюди здіймалися невисокі пагорби. Не було ні дерев, ні кущів, ні трави — нічого, окрім нескінченної і страшної пустелі, вигляд якої раптово змусив його здригнутися.

— Білле, — прошепотів він кілька разів. — Білле!

Він опустився посеред молочної води, немов навколишня широчінь тіснила його нездоланною і суворою своєю владою і розтрощувала жахом своєї буденності. Він затремтів, немов від сильної лихоманки, аж доки рушниця не випала йому з рук і плюснула в струмок. Це ніби протверезило його. Долаючи свій страх, він став нишпорити у воді, намагаючись знайти рушницю. Він присунув мішка до лівого плеча, щоб полегшити тяжкість для пошкодженої ноги. Потім він почав обережно і повільно, звиваючись від болю, просуватися до берега.

Він не зупинився. З відчаєм, що межував з нерозсудливістю, не звертаючи уваги на біль, він поспішав у напрямку до пагорба, за яким зник його товариш. Його фігура виглядала ще більш безглуздою і дивною, ніж виглядав перший подорожній. Знову в ньому здіймалася хвиля страху, подолання якого коштувало йому найбільших зусиль. Але він дав собі лад і знову, відсунувши мішок ще далі до лівого плеча,

продовжував шлях схилом пагорба.

Низ долини був болотистий. Товстий шар моху, подібно губці, вбирав у себе воду і утримував її близько до поверхні. Вода ця вичавлювалась з-під ніг подорожнього кожного крока. Ноги його тонули в мокрому мосі, і він з великим зусиллям звільняв їх з баговиння. Він вибирав собі дорогу від одного відкритого місця до іншого, намагаючись йти слідом того, хто пройшов тут раніше. Слід цей плутав між скелясті майданчики, подібні острівцям в цьому моховому морі.

Хоча він був один, але не втрачав дороги. Він знав, що прийде до місця, де сухий карликовий ялиник облямовує берег маленького озера, що називався мовою країни «Тічінічілі», або Країна Низьких Стовбурів. До цього озера впадав невеликий струмок, вода якого не була молочною, подібно до води інших струмків цієї місцевості. Він пам'ятав добре, що вздовж цього струмка ріс очерет. Він вирішив прямувати за його течією до того місця, де течія роздвоюється. Там він перейде той струмок і знайде інший струмок, що тече на захід. Він піде вздовж нього, доки не дійде до річки Дізи, куди впадає цей струмок. Тут він знайде яму для провізії — в потаємному місці, під перекинутим човном, з наваленою на нього купою каменів. У цій ямі лежать набої для його порожньої рушниці, рибальське приладдя, маленька сітка для лову —